

Milieuafwijkingen

We houden een administratie bij van milieuafwijkingen om hiervan te leren en daar waar mogelijk adequaat actie te kunnen ondernemen om milieuschade in de toekomst te beperken. Het aantal gemelde milieuafwijkingen per aandachtsgebied voor Gasunie Nederland ziet er als volgt uit:

	2012	2013	2014	2015	2016
Afwijking van wet- en regelgeving	2	1	1	1	2
Afwijking milieuzorgsysteem	0	0	0	0	0
Milieu-incidenten	65	57	57	47	64
Milieuklachten	123	139	136	111	101
Totaal	190	197	194	159	167

Ongeveer 80% van de milieumeldingen betreffen kleine gaslekkages aan appendages die worden geconstateerd tijdens onderhoudswerkzaamheden. Deze worden direct gerepareerd. 15% zijn kleine spills van aardgascondesaat tijdens werkzaamheden aan gasleidingen. Daarnaast hebben we te maken met bijvoorbeeld spills van hydraulische olie van graafmachines, welke altijd conform de procedures worden opgeruimd.

Verzurende stoffen

In onze met aardgas aangedreven gasturbines- en motoren en verwarmingsinstallaties worden verzurende stoffen (NO_x) uitgestoten. De NO_x-emissies bedroegen in 2016 102 ton (in 2015: 136 ton). Veel van onze gasturbines worden slechts een zeer beperkt aantal uren ingezet (meestal minder dan 500 uur per jaar per stookgasinstallatie), maar ze zijn wel nodig om ook in extreme weersomstandigheden, zoals strenge winters, aan de gasvraag te kunnen voldoen.

Tabel absolute waarde NO_x

Omschrijving	2012 ton	2013 ton	2014 ton	2015 ton	2016 ton
NO _x -emissie GUN	297	367	130	89	73
NO _x -emissie GUD	107	101	40	47	29
NO _x -emissie totaal	404	468	170	136	102

De NO_x-emissies van 2016 zijn ten opzichte van 2015 gedaald. Deze daling wordt met name veroorzaakt door de zachte winter, maar ook de beperkte inzet van onze gasturbines en gasmotoren.

Grond- en hulpstoffen: stikstof

Om hoogcalorisch aardgas kwalitatief geschikt te maken voor bepaalde marktsegmenten voegen we op een aantal plaatsen in ons gastransportnet stikstof toe aan aardgas. We produceren zelf 70%

stikstof en kopen 30% in van derden. Hieronder geven we het gebruik in kiloton (kton) van stikstof weer:

Omschrijving	2012 kton	2013 kton	2014 kton	2015 kton	2016 kton
Stikstof ingekocht van derden	17	22	33	420	558
Stikstof uit eigen productie	15	0	35	975	1278
Totaal	32	22	68	1395	1837

In 2016 is de hoeveelheid gas vanuit het Groningenveld afgenomen en daardoor neemt de inname van het H-gas toe. Om het H-gas op de gewenste kwaliteit brengen is daarom meer stikstof nodig.